

NEKROLOQ
OQTAY SADIX OĞLU SEYİDBƏYOV

Azərbaycan səhiyyəsinə ağır itki üz vermişdir. Ömrünü peşəkar həkimlik, kadr hazırlanması və yetişdirilməsi, institutun yeni kafedralarının yaradılmasına həsr etmiş Stomatologiya və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri, Əməkdar elm xadimi, Professor Oqtay Sadıx oğlu Seyidbəyov 2022-ci ilin oktyabrın 17-də ömrünün 82-ci ilində vəfat etmişdir.

Professor, əməkdar elm xadimi Seyidbəyov Oktay Sadıx oğlu, 1940-cı ildə Bakı şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. 1959-cu ildə 1 saylı orta məktəbi bitirdikdən sonra N.Nərimanov adına ATİ-nun stomatologiya fakültəsinə daxil olmuş və 1964-ci ildə oranı bitirmişdir.

1965-ci ildən etibarən tibb elminin ən vacib istiqamətlərindən biri – Stomatologiya sahəsində çalışıb. 1965-ci ildə praktik fəaliyyətini Semaşko adına Şəhər Klinik Xəstəxanasının üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin ordinatoru kimi başlamışdır, sonradan isə Hərbi-Tibb Akademiyasında (Leninqrad şəhəri) və SSRİ

Səhiyyə Nazirliyinin Mərkəzi-Elmi-Tədqiqat Stomatologiya İnstitutunda (Moskva şəhəri) böyük məktəb keçərək, 1966-1969-cü illərdə həkimlik, elmi-tədqiqatçılıq və pedaqoji fəaliyyəti təcrübəsini vətəni olan Azərbaycanda müvəffəqiyyətlə tətbiq etdi.

Mərkəzi Lenin Ordenli Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri Professor V.S.Dmitriyevanın rəhbərliyi altında 1970-ci ildə tibb elmləri namizədi elmi dərəcəsinə almaq üçün "Üzün orta zonasının sümüklərinin sınıqları zamanı maksilyar sinusların zədələnmələri" mövzusunda dissertasiya işini müdafiə etmişdir.

Namizədlik dissertasiyasını müdafiə etdikdən sonra o, 1970-ci ildə Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun Stomatologiya kafedrasının assistenti vəzifəsinə dəvət olunur, 1978-ci ildə kafedranın dosenti, 1989-cü ildə isə Stomatologiya və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri seçilir. 1993-cü ildə Professor elmi adına layiq görülür.

Tibb təhsilinin ilk illərindən oxumağa və elmə böyük maraq nümayiş etdirən və qarşılaşdığı çətinliklərə baxmayaraq həkim kimi geniş tanınan O.S.Seyidbəyov 1991-ci ildə N.A.Semaşko adına Moskva Qırmızı Əmək Bayrağı ordenli Tibbi Stomatologiya İnstitutunda Tibb elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün "Üz-çənə nahiyəsinin vəzilərinin və adrenal korteksin funksional vəziyyəti" adlı doktorluq dissertasiyasını uğurla müdafiə etmişdir.

İlk dəfə olaraq "in vitro" radioimmün müayinə üsulundan istifadə edərək üz-çənə nahiyəsində olan kəskin iltihabi xəstəliklər zamanı tiroid, paratiroid, mədəaltı vəzin və adrenal korteksin funksional vəziyyətini öyrənmişdir.

Onun apardığı tədqiqatların əsas məqsədi – spesifik irinli-iltihablı proseslərlə əlaqədar üzün və boynun absess və fleqmonaları zamanı orqanizmin hormonal statusunun öyrənilməsi, aşağı çənənin kəskin odontogen osteomyeliti, iltihabi prosesin kəskinliyindən, ağırlığından və müddətindən asılı olaraq hormonal homeostazın pozulmasının xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi və bu çür patologiyalar ilə olan xəstələr üçün terapevtik tədbirlər sisteminin işlənilməsi hazırlanması olmuşdur.

Kafedrada işlədiyi ilk günlərdən Oqtay Seyidbəyov öz ətrafına gənc və bacarıqlı həkimləri toplayaraq, fəal şəkildə elmi-tədqiqat, pedaqoji, kadr hazırlığı və elmi işçilərin hazırlığı məsələlərini yüksək səviyyədə təşkil etmişdir. Yüksək təşkilatçılıq qabiliyyəti, sadəliyi, təvazövkərliliyi və eyni zamanda da tələbkərliliyi sayəsində Oqtay Seyidbəyov bir sıra yüksək vəzifələrdə uzun illər səmərə ilə çalışdı, çoxsaylı nailiyyətlərə imza atdı.

Onun təşəbbüsü ilə 1974-cü ildə Akademik Mirqasimov adına Respublika Klinik Xəstəxanasında 40 çarpayılıq Üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsi yaradıldı. Şöbənin təşkili həm stomatoloji cərrahi-tibbi yardımın keyfiyyətini, həmçinin də cərrah-stomatoloqların diplomdansonrakı hazırlıq səviyyəsini yüksəltdi.

Professor O.S.Seyidbəyov geniş elmi bilikli, çox savadlı həkim, yüksək səviyyəli pedaqoq olmuşdur. O, stomatologiya fənnini tədris edərək yüksək ixtisaslı həkim kadrlarının hazırlanmasında böyük nailiyyətlər əldə etmişdir. O, müdavimlərin yaxşı stomatoloq kimi hazırlanmasına çox böyük əmək sərf etməklə, onlara ixtisasın incəliklərini öyrədərək, böyük stomatoloqlar məktəbi yaratmışdır.

Azərbaycanda stomatologiyanın tədrisi və yeni nailiyyətlərlə zənginləşdirilməsində Professor Oqtay Seyidbəyovun xüsusi əməyi vardır.

O.S.Seyidbəyovun stomatoloji xəstəliklərin müalicəsində perspektiv müalicə üsullarının təcrübədə tətbiqi sahəsinə verdiyi töhfəni qiymətləndirməmək çətindir. O.S.Seyidbəyovun rəhbərliyi altında aparılan elmi tədqiqatlar şübhəsiz ki, elmi və təcrübə işçiləri onların gündəlik fəaliyyətində istiqamətləndirirdi. Yeni tədqiqatların nəticələri klinik təcrübəyə tətbiq olunur və mətbuatda geniş işıqlandırılır, son nəticədə isə məlumatların ümumiləşdirilməsi tibb üzrə fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyaları şəklində ortaya çıxır.

O.S.Seyidbəyov əməliyyatların dərinədən və bacarıqla aparılması texnikasını nəimsəyərək daima onları təkmilləşdirir və yeni yanaşmalar hazırlayırdı. Elmi-tibbi jurnallarda nəşrlərlə paralel olaraq, onun fəaliyyəti sanitar-maarifi sahəsində biliklərin artırılmasına, həmçinin də əhali arasında tibb elminin nailiyyətlərinin yayılmasına yardımçı olmuşdur.

Cəsərətlə demək olar ki, bu gün, Azərbaycan səhiyyə sistemində çalışan həkim-stomatoloqların böyük əksəriyyəti Oqtay müəllimin tələbələrindədir.

Oqtay Sadıx oğlu Seyidbəyov səhiyyə sistemində işlədiyi dövrdə aşağıdakı nailiyyətləri əldə etmişdir:

1989-ci ildən bu günə qədər Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun Stomatologiya və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri, 1970-ci ildə Əməkdar həkim, 1993-cü ildə Professor, 2000-ci ildə Əməkdar elm xadimi fəxri adlarına layiq görülmüşdür. 1999-cu ildən 2004-cü ilədək Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tibb üzrə ekspert şurasının üzvü, 2010-cu ildən isə sədr müavini və 2016-cı ildən indiyə kimi Beynəlxalq Ekoenerji Akademiyasının bio- təbabət sahəsi üzrə həqiqi üzvü olmuşdur.

2007-ci ildən bu günə qədər Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tibbi Şurasının sədri olmuşdur.

O.S.Seyidbəyovun geniş elmi tədqiqatları üz-çənə nahiyəsi xəstəliklərinin klinikası, diaqnostikası, müalicəsinə, bərpaedici plastik cərrahiyyəyə, əsas stomatoloji xəstəliklərin profilaktikasına, stomatologiyanın təşkilinə və s. həsr edilmişdir. Bu tədqiqatlar orijinallığı və qoyulan məsələlərin yeniliyi ilə fərqlənir. Çap edilmiş 335 elmi işin müəllifidir, onların arasında 13 monoqrafiya, 15 səmərələşdirici təklif, 17 metodik tövsiyə, 10 dərs vəsaiti, 5 metodik vəsait və 275 məqalə var. Onun rəhbərliyi altında 21 tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, 4 tibb elmləri doktoru dissertasiyası müdafiə olunub. Professor, Əməkdar elm xadimi Seyidbəyov Oktay Sadıx oğlunun əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində həmişə qalacaqdır.

Oqtay müəllim gözəl alim, yüksək dərəcəli pedaqoq olmaqla yanaşı, çox sadə, təvəzövkar, həssas və saf insan, sədaqətli dost olub. İnsanlara münasibətdə səmimiyyət, xeyirxahlıq, eyni zamanda, yüksək mədəniyyət, alicənablıq – bütün bu gözəl keyfiyyətlər onda birləşmişdir. Bütövlükdə bu xarakterlər O.S.Seyidbəyova böyük hörmət və kollektivin böyük rəğbətini qazandırmışdır.

Professor O.S.Seyidbəyovun qoyduęu ənənələr bugün də davam etdirilir. M  llimimiz Professor O.S.Seyidb yovla fəxr edərək əminliklə deyə bilərik ki, onun keçdiyi zəhmətlə dolu  r fl   m r yolu bu günün gəncliyi  c n bir nümunədir.

Hər zaman t  bb skarlıęı, f allıęı, səriştəli idar cilik qabiliyyəti ilə seçilmiş Professor O.S.Seyidbəyovun yoxluęunu qəbul etmək olduqca aęırdır,  z c d r. Görkəmli alim, mahir pedaqoq, savadlı həkim v  səmimi insan Oqtay Sadıx oęlu Seyidbəyovun xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Əziz  liyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun əməkdaşları bir daha mərhumun doęmalarına,  zizlərin , həmkarlarına v  dostlarına aęır itki münasibətilə ba saęlıęı verir, səbr diləyirlər.

Allah rəhmət eləsin!

*Əziz  liyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə
İnstitutunun rektoru, professor Nazim Qasimov*